

Daniel Kitabı — Yüz Yetmiş Üçüncü

Papalığın Kölgələri: “Hitlerin Papası”nın Arxasında Duran Təsirin və Niyətlərin Üzə Çıxarılması

Jeff Pippenger

2024-04-03

“Hitlerin Papası” adlı kitabında müəllif John Cornwell Almaniyada Hitlerin hökmranlıq etdiyi dövrdə taxta çıxmış gələcək papanın hekayəsinə, Rom şəhərindən qovulmuş onun babası və Papa IX Pius ilə başlayır. IX Pius Rom şəhərindən rahibə qiyafəsində qaçarkən, özü ilə apardığı yeganə adam gələcək papanın babası idi. Cornwell bu iki adamın yaxın münasibətinə toxunur və bundan sonra gələcək papanın atasının da Katolik Kilsəsinin hakimiyyət mərkəzi ilə necə bağlı olduğunu göstərir. Bununla o, IX Piusun dövründən İkinci Dünya Müharibəsinədək uzanan tarixin ictimai, siyasi və dini mühitini müəyyən edir. Tarixin bu ümumi mənzərəsi son dərəcə məlumatlandırıcıdır.

Papal iddianın daha bir addımı da on birinci əsrdə, Papa VII Qriqorinin Roma Kilsəsinin kamilliyini elan etməsi ilə atıldı. Onun irəli sürdüyü müddəalardan biri, Müqəddəs Yazılara görə kilsənin heç vaxt yanılmadığını və heç vaxt da yanılmayacağını bəyan edirdi. Lakin bu iddiaya Müqəddəs Yazılardan dəlillər əlavə edilməmişdi. Məğrur pontifik həmçinin imperatorları taxtdan salmaq səlahiyyətinə malik olduğunu iddia edir və özünün çıxardığı heç bir hökmün heç kəs tərəfindən ləğv edilə bilməyəcəyini, əksinə, başqalarının bütün qərarlarını ləğv etməyin onun müstəsna hüququ olduğunu bəyan edirdi.

“Yanılmazlığın bu müdafiəçisinin tiran xarakterinin parlaq bir nümunəsi onun alman imperatoru IV Henrixlə rəftarında göstərildi. Papanın hakimiyyətini saymazlıq göstərməyə cürət etdiyinə görə, bu hökmdarın aforoz edildiyi və taxtdan salındığı elan olundu. Öz knyazlarının onu tərk etməsindən və hədələrindən dəhşətə gələn, üstəlik papalığ fərmanı ilə ona qarşı üsyana təşviq edilən Henrix Romayla barışmağın zəruriliyini hiss etdi. Arvadı və sadıq bir xidmətçisi ilə birlikdə o, papanın qarşısında özünü alçaltmaq üçün qışın ən sərt çağında Alp dağlarını aşdı. Qriqorinin çəkildiyi qalaya çatdıqda, o, mühafizəçiləri olmadan xarici həyətə aparıldı və orada, qışın amansız soyuğunda, başı açıq, ayaqları yalın və miskin bir libas içində, papanın hüzuruna çıxmasına icazə verilməsini gözlədi. O, üç gün oruc tutub etiraf etdikdən sonra belə, yalnız bundan sonra pontifik ona bağışlanma bəxş etməyə lütf etdi. Hətta o zaman da bu, yalnız o şərtlə idi ki, imperator yenidən padşahlıq nişanlarını götürməzdən və ya hökmdarlıq hakimiyyətini icra etməzdən əvvəl papanın təsdiqini gözləsin. Qələbəindən məst olan Qriqori isə öyünərək deyirdi ki, padşahların qürurunu yerlə yeksan etmək onun vəzifəsidir.” The Great Controversy, 57.

VII Qriqori “məsumluğun tərəfdarı” idi, lakin bu gülünc iddia IX Piyə qədər rəsmi təlimə (doqmaya) çevrilməmişdi; məhz o, bu ağılsız iddianı Birinci Vatikan Məclisində təsbit olunmuş bir təlim etdi. Bu təlim 18 iyul 1870-ci ildə qəbul edildi—yüz qırx dörd minin ilk məyusluğundan düz yüz əlli il əvvəl, həmin günün özündə.

Tarixlə bağlı ibrətamiz cəhət budur ki, IX Piy ilk Vatikan Məclisini təşkil edib öz məsumluq doktrinasını tətbiq edərkən, onun motivasiyası “modernizm” adlandırılan şeyə olan nifrətindən irəli gəlirdi. Bu, bir papanın Müqəddəs Kitab təlimlərini müəyyən edərkən heç bir səhvə yol vermə bilməyəcəyi fikrinə əsaslanmırdı; bu, Fransa İnqilabının meydana gətirdiyi təsirə qarşı papalığın müxalifətinin müdafiəsi idi. Bu, son nəticədə Kommunizm kimi tanınacaq olana qarşı yönəlmişdi.

Fransız İnqilabı Avropa xalqlarının hakimiyyət quruluşunda sarsıdıcı bir çevrilişə səbəb oldu; xüsusilə də papalıq olan monarxiyaya qarşı xüsusi bir nifrət göstərirdi. Məhz İtaliya Respublikaçı üsyanı IX Piyusu və onun sağ əli olan adamı müvəqqəti olaraq Romadan qovmuşdu. Fransız İnqilabının doğurduğu müxtəlif fəlsəfələrlə təmsil olunan “modernizm” IX Piyusun qatı düşməni idi və onun məsumluq doktrinası, papanın Fransız İnqilabının meydana gətirdiyi modernist ideyalara qarşı irəli sürdüyü hər bir iddianı dəstəkləmək üçün nəzərdə tutulmuşdu.

Daniel kitabının on birinci fəslinin qırxıncı ayəsi göstərir ki, 1798-ci ildə cənub padşahı (ateist Fransa) şimal padşahına (papalığa) ölümçül yara vurdu.

Piy IX-un məsumluq doktrinası Daniel on birinci fəslin qırxıncı ayəsində təsvir olunan müharibə ilə əlaqəli idi və 1869-cu ilin sonlarından sonrakı ilə qədər Piy IX papağın Katolisizmin başı olduğunu və Katolisizmin bütün kilsələrin başı olduğunu, necə ki, bu, 533-cü ildə Yustinianın fərmanı ilə elan edilmişdi, təsdiqləmək məqsədilə Vatikan I kimi tanınan birinci Vatikan Şurasını topladı.

Vatikan II kimi də tanınan İkinci Vatikan Şurası 1962-ci ildən 1965-ci ilə qədər keçirildi. Bu, Katolik Kilsəsinin tarixində dönüş nöqtəsi olan bir hadisə və müasir dövrdə ən mühüm ümumdünya kilsə şuralarından biri idi. Şura Papa XXIII İohannın rəhbərliyi altında çağırıldı və XXIII İohannın 1963-cü ildə vəfatından sonra Papa VI Pavelin papalığı dövründə davam etdi. Bu iki şura arasındakı aydın fərqi tanımaq mühümdür.

Birinci məclisin məqsədi papanın “primat” adlanan mövqeyini təsbit etmək idi; bu isə o deməkdir ki, papa Kilsənin ali hökmdarı, müəllimi və çobanıdır, iman təlimlərini qoruyub saxlamaq və şərh etmək məsuliyyətini daşıyır. Onun hakimiyyəti doqmaları müəyyənləşdirməkdən, doktrinal fərmanlar verməkdən və imanla əlaqə məsələlərinə dair, papanın yanılmazlığı kimi tanınan, səlahiyyətli bəyanatlar irəli sürməkdən ibarət idi. Bu, papanın ümumdünya Kilsəsi üzərində yurisdiksiya səlahiyyətini, o cümlədən yepiskopları təyin etmək, sakramentləri tənzimləmək və kilsənin idarəçiliyini rəhbərlik etmək səlahiyyətini ehtiva edir.

İkinci məclis kilsəni ekumenik bir quruma yönləndirməli idi. Məclislər bir-birinə birbaşa zidd müddəalar irəli sürürdü. Mühafizəkar birinci məclis liberal ikinci məclis tərəfindən təkzib edildi. Bu iki fraksiya gecə ilə gündüz qədər fərqli idi və Fatimanın üç sirrinə aid edilən peyğəmbərlik, bu iki məclis tərəfindən layiqincə təmsil olunan daxili müharibəni müəyyən edir.

Peyğəmbərlik, Piy IX ilə təmsil olunan üstünlüyü müdafiə edən bir sinfi “ağ papa”, “yaxşı papa” və ya “yaxşı yepiskop” adlandırılan fiqurla təmsil olunduğunu müəyyən edir; Vatikan II ilə əlaqəli olan digər sinif isə “qara papa”, “pis papa” və ya “pis yepiskop” ilə təmsil olunur. Bu iki siyasi anlayış arasındakı mübahisə, Portuqaliyanın Fatima şəhərində yerləşən Fatima möcüzəsi

ziyarətgahını ziyarət etdikdə təmsil olunur. İçəri daxil olarkən, keçid yolunun bir tərəfində qara papanın, digər tərəfində isə ağ papanın heykəli yerləşdirilmişdir.

Beləliklə, bu, kitabın nəhayətdə Hitlerin papası kimi tanıtdığı adamın irsinin bir hissəsinə çevrilir; belə ki, onun kökləri modernizm (cənub padşahı) ilə papa primatlığı (şimal padşahı) arasındakı mübarizəyə dolaşmışdır.

Başa düşülməlidir ki, nəzərdən keçirdiyimiz kitabın müəllifi nüfuzlu bir katolik idi və kitabı yazmaqda bəyan olunmuş məqsədi, İkinci Dünya Müharibəsi dövründə hökm sürmüş papanın Hitleri, nasistləri dəstəklədiyi və ya yəhudilərə və başqalarına qarşı həyata keçirilən holokostda hər hansı təqsiri olduğu iddiasına işıq salmaq idi. Cornwell Pius XII-nin, Vatikan I Şurasını təşkil etmiş sağ əli olmuş babasına toxunduqda, cənub və şimal padşahları arasındakı mübarizənin tarixi məhz həmin tarixdə canlandırılır. “Respublikaçılıq” inqilabı İtaliyaya çatdıqda, təxminən bir il ərzində italyanlar Pius IX-u Roma şəhərindən qovdular və o vaxtdan etibarən, o geri qayıtdıqdan sonra belə, papalığın sahib olduğu yeganə mülk Vatikan Şəhəri kimi tanınan yüz on akr torpaq olmuşdur.

Onun ümumiyyətlə Vatikana qayıda bilməsinin yeganə yolu Fransız qoşunlarının yardımı və məşhur yəhudi bankirləri olan Rotşildlərdən alınmış borc sayəsində idi. İkinci Dünya Müharibəsi zamanı papanın Holokostdakı əlbirliyini ağılla dərk etmək üçün, Avropanın Məsihin çarmıxa çəkilməsindən bəri yəhudilərə münasibətinə dair bəzi əsas anlayışlar tələb olunur. Kitab antisemitizm və irqçiliyin iki fərqli münasibət olduğunu irəli sürür və Hitlerin yəhudilərə nifrətinin irqi xarakter daşdığını iddia edir; çünki Hitler yəhudiləri insan varlıqlarının daha aşağı bir kateqoriyası kimi gördü, halbuki antisemitizm yəhudilərə Allahı öldürdükləri üçün duyulan nifrət idi. Onların eyni və eynisi olub-olmamasından, yaxud həqiqətən bu ikisi arasında bir fərqi mövcud olub-olmamasından asılı olmayaraq, yəhudilərin ağır durumunun gerçəkliyi anlaşımağa layiqdir.

Məsələn, bu gün Amerikada “getto” sözü işlədildikdə, əksəriyyət bunun şəhərin yoxsul, bərbad vəziyyətdə olan hissəsinin tərif olduğunu düşünür. Lakin “getto” termini ilkin olaraq şəhərin bir hissəsini, xüsusilə də İtaliyanın Venesiya şəhərində yəhudilərin Orta əsrlərdə yaşamağa məcbur edildiyi məhəlləni ifadə edirdi. İlk getto 1516-cı ildə Venesiyada təsis edildi; həmin vaxt Venesiya Respublikası yəhudiləri şəhərin “geto nuovo” (“yeni tökməxana”) adı ilə tanınan müəyyən edilmiş bir hissəsində məskunlaşmağa məcbur etdi ki, bu yer sonradan getto kimi tanınmağa başladı.

Avropada Orta əsrlər boyunca yəhudilərin harada yaşaya biləcəklərinə, həmçinin hansı peşələrlə məşğul olmağa icazə verildiyinə məhdudiyyətlər qoyulurdu. Bu məhdudiyyətlər antisemitizmin köhnə tərifinə əsaslanırdı; həmin tərif yəhudilərin Allahı öldürdükləri inancına, eləcə də sonradan üzləşdikləri bütün problemləri öz əməlləri ilə öz başlarına gətirdikləri düşüncəsinə istinad edirdi.

Orta əsrlərdə xristianların borc verməsinə və ya borca görə faiz qəbul etməsinə icazə verilmədiyi barədə bərqərar olmuş bir ənənə mövcud idi. Yəhudilər bu məhdudiyyətdən azad idilər və borc vermək yəhudilərə icrasına icazə verilən peşələrdən birinə çevrildi. Rotşild ailəsi kimi yəhudi bankirlər, hansı peşələri icra etmələrinə icazə verildiyinə dair hüquqi məhdudiyyətlərin nəticəsi olaraq pul dəyişənlər idilər. IX Piyn Vatikana qayıtmaq üçün vəsaitə ehtiyacı olanda, artıq Roma

şəhərinə hökmranlıq etməməsinin doğurduğu məyusluq, pul üçün yəhudilərə müraciət etmək məcburiyyəti ilə daha da gücləndi.

Pius IX Romadan qovulmazdan əvvəl, yəhudilər və Kilsənin yəhudilərlə münasibəti barədə iki düşərgədən birinə mənsub kimi görünürdü. Bu iki düşərgədən biri belə hesab edirdi ki, yəhudilərin başına nə gəlsə-gəlsin, onlar sadəcə olaraq öz layiqlərini alırlar; digəri isə yəhudilərə qarşı bir qədər mərhəmət göstərməyə meylli idi. Pius IX qovulduqdan sonra Vatikana qayıtdıqda, sürgünündən əvvəl bəzən göstərdiyi mərhəməti bir daha heç vaxt göstərmədi. Sürgünündən əvvəl o, Roma şəhərindəki gettonu bağlamışdı, lakin qayıdışından sonra gettonu yenidən bərpa etdi və maliyyə itkilərini kompensasiya etmək üçün yəhudilərin üzərinə vergi qoymağa başladı.

Papa IX Piyin sağ əli Hitlerin papasının babası Marcantonio Paçelli idi. O, papalığı dəstəkləyən xüsusi bir hüquqşünaslar təbəqəsinə mənsub vəkil idi. Onun oğlu da həmin elitar hüquqşünaslar sinfinin bir hissəsinə çevrildi; nəvəsi də belə oldu və o, nəhayət, Hitlerin papası oldu. Kitab Eugenio Paçellinin babasının, atasının tarixini, habelə onun gənclik və təhsil illərini nəzərdən keçirdikdən sonra, Paçellinin papalıq üçün fəaliyyətə başlayarkən tutduğu vəzifəyə müraciət edir. Elitar papalıq hüquqşünaslarından törəmiş bir vəkil kimi, o, konkordatlar adlanan müqavilələr üzrə ixtisaslaşmış bir şöbəyə rəhbərlik etmək üçün seçildi. 1901-ci ildə Paçelli Papalıq Dövlət Katibliyinin idarəsinə gətirildi.

Paçelli millətlərin elçisi oldu. Peyğəmbərlik baxımından Paçelli papalığın yer üzünün padşahları ilə zina etməsini tamamlayan hüquqi təmas nöqtəsinə çevrildi. 1903-cü ildə X Piy papa kimi taclandırıldı. O, dərhal “nisbilik və skeptisizm” doğuran “intellektual zəhər”ə hücum etməyə başladı. X Piyin “modernizmi” kökündən aradan qaldırmaq söylərinə rəhbərlik edən şəxs Paçelli ilə eyni idarədə çalışan Umberto Beniqni idi. Beniqni bir dəfə dünya səviyyəli tarixçilərdən ibarət bir qrup haqqında demişdi ki, onlar elə adamlardır ki, “tarix onlar üçün fasiləsiz, çıxılmaz bir qusma cəhdindən başqa bir şey deyildir. Belə insan növü üçün yalnız bir çarə vardır: inkvizisiya!” Beniqniyə görə, Fransa İnqilabından gələn ideyalara hər hansı rəğbət ifadə edən tarixçi edam olunmalı idi.

Rəsmi olaraq, Benigni papalıq üçün təbliğat nazirliyini idarə edirdi, lakin qeyri-rəsmi olaraq o, həm də cənub padşahından qaynaqlanmış “modernizm”ə hər hansı rəğbəti olan istənilən katoliki müəyyənləşdirmək üçün nəzərdə tutulmuş gizli bir casusluq şəbəkəsini də idarə edirdi. Nəhayət, 1910-cu ildə onun fəaliyyəti papalığın əməkdaşlarını Antimodernist And adlanan bir and içməyə məcbur edən bir direktivin meydana gəlməsi ilə nəticələndi. Bu, hələ də qüvvədədir. Vatikanda işləmək üçün bu gün kommunist ideyalar adlandıracağımız modernist ideyalara nifrət andı içməlisiniz.

Cronwellin kitabının xülasəsində, titul vərəqində belə deyilir: “Əsrin ilk onilliyində, Vatikanın parlaq gənc hüquqşünası kimi, Paçelli misli görünməmiş papalıq hakimiyyəti ideologiyasının formalaşdırılmasına kömək etdi; 1920-ci illər ərzində isə Almaniyada hakimiyyəti zorla qəbul etdirmək üçün hiylə və şantajdan istifadə etdi. 1933-cü ildə Hitler onun üçün danışıqlar aparmaq baxımından mükəmməl tərəfdaşa çevrildi və Katolik Kilsəsinə dini və təhsil sahəsində üstünlüklər verən, bunun müqabilində isə katoliklərin ictimai və siyasi fəaliyyətdən geri çəkilməsini nəzərdə

tutan bir konkordat bağlandı. Romadan zorla qəbul etdirilən siyasi katolisizmin bu “kənüllü” taxtdan əl çəkməsi nasizmin yüksəlişini asanlaşdırdı.

14 iyul 1933-cü ildə keçirilən Nazirlər Kabinetinin iclasında Adolf Hitler həmin ay belə bir fikir ifadə etdi ki, Paçellinin nasistlərlə bağladığı konkordat Almaniya üçün “etimad sahəsi.... beynəlxalq yəhudiliyə qarşı inkişaf edən mübarizədə” yaratdı.

Kornuellin kitabı, Almaniyanın əhalisinin əksəriyyətinin katolik olduğu üçün Hitlerin hakimiyyətə yüksələ bilməsinin başlıca səbəbinin Paçelli olduğuna dair sübutları qəbul etməkdən imtina edən katoliklər tərəfindən yaxşı qarşılanmadı. Paçelli 1933-cü ildən etibarən katolik nəşriyyatının, katolik xəbər agentliklərinin və katolik məktəblərinin Hitlerin yönəlişi barədə hər hansı bir şey söyləməsinə mane olan bir razılaşma bağlamışdı. Kitab sonradan İkinci Dünya müharibəsi zamanı papa olmuş Paçellinin aşkar anti-semit meylini izləyib ortaya qoyur. Kitabdən çox etibarlı tarixi mənbələr əsasında ən azı üç məqamı təsbit etmək mümkündür.

Birincisi, Daniel kitabının on birinci fəslində təsvir olunduğu kimi, şimal padşahı ilə cənub padşahının müharibəsidir. Həmin müharibədə qarşı-qarşıya duran düşmənlər katolikliklə ateizm, papa ilə kommunizmdir. Digər məqam isə budur ki, papa İkinci Dünya Müharibəsi zamanı ateizmə qarşı nasizmdən öz vəkil ordusu kimi istifadə etdi; necə ki, 1989-cu ildə də SSRİ-nin ateizminə qarşı öz vəkil ordusu kimi dönük protestantlıqdan istifadə etmişdi. Kitab həmçinin Fatimadakı möcüzədən irəli gələn şeytani ismarıclarla təmsil olunan daxili və xarici peyğəmbərlik quruluşunu da müəyyən edir.

Daniel on birin on bir və on ikinci ayələrində təmsil olunan Rəfiya sərhəd müharibəsi, hazırda Ukraynada cərəyan edən sərhəd müharibəsini təmsil edir. Qədim müharibə isti müharibə idi; ikincisi isə ikinci proksi müharibəsidir və bu müharibədə iştirak edən proksi ordular ölümcül qarşılıqlı toqquşma içindədir. Rəfiya sərhəd müharibəsinin şimal padşahı ilə cənub padşahı arasında olduğunu müəyyən edir, lakin peyğəmbərlik öyrədir ki, tezliklə gələcək bazar qanununa qədər Surun fahişəsi unudulmuşdur, İzebel Samariyadadır və Hirodiya Hirodun ad günü məclisini ötüb keçmişdir. Cari tarixdə şimal padşahının roluna dair bu üç şahid ondan ibarətdir ki, o, pərdə arxasında ipləri çəkir. Onun unudulduğu müddətdə baş verən isti müharibələr, proksi müharibələr və soyuq müharibələr onun proksi orduları vasitəsilə həyata keçirilir.

Rusiya cənub padşahıdır və hazırda Qərb dünyasının qlobalistləri, başlıca olaraq Amerika Birləşmiş Ştatlarında mütərəqqi demokratlar və yalnız adca respublikaçı olan RINO (Republican In Name Only) respublikaçılar tərəfindən maliyyələşdirilən sərhəd müharibəsinə bənzər bir müharibəyə cəlb olunmuşdur. Daniel 11-in qırxıncı ayəsində Amerika Birləşmiş Ştatları şimal padşahının vəkil ordusu kimi təmsil olunduqda, onun iki peyğəmbərlik xüsusiyyəti hərbi qüdrət və maliyyə gücüdür. Amerika Birləşmiş Ştatları Ukraynada 1989-cu ildə etdiyi eyni işi görür, Papaya qarşı Rusiya əleyhinə kömək edir və Ukraynanı müdafiə edən, yerində olan vəkil ordusu nasist tərəfdarları ilə o qədər doludur ki, hətta əsas axın mediası belə bunu inkar edə bilmir. Roma indi Rusiyaya qarşı müharibə aparmaq üçün İkinci Dünya Müharibəsi olan isti müharibədə və 1989-cu ildə istifadə etdiyi eyni vəkil ordularından istifadə edir. Kitabı oxuyun: Hitler's Pope, the Secret History of Pius XII.

Bu tədqiqatı növbəti məqalədə davam etdirəcəyik.

“Eyni tərzdə, Allah gələcək əsrlər üçün kilsənin tarixini sevimli Yəhyaya açmaq üzrə olduğu zaman, ona ‘İnsan Oğluna bənzər Birini’ şamdanların arasında gəzən halda göstərməklə, Xilaskarın Öz xalqına olan marağı və qayğısı barədə ona bir təminat verdi; bu şamdanlar yeddi kilsəni simvolizə edirdi. Yəhyaya kilsənin yer üzünün qüvvələri ilə son böyük mübarizələri göstərildiyi halda, ona sədiqlərin son qələbəsinə və xilasını da görməyə icazə verildi. O, kilsənin vəhşi heyvan və onun surəti ilə ölümcül qarşıdurmaya gətirildiyini, həmin vəhşi heyvana ibadətə isə ölüm təhlükəsi altında məcburi surətdə tətbiq edildiyini gördü. Lakin döyüşün üstüsü və gurultusunun o tayına baxaraq, o, Quzu ilə birlikdə Sion dağında duran bir dəstəni gördü; onların alınlarında vəhşi heyvanın nişanı əvəzinə ‘Atasının adı yazılmışdı.’ Və yenə o, ‘vəhşi heyvan üzərində, onun surəti üzərində, onun nişanı üzərində və adının sayı üzərində qələbə qazanmış olanların Allahın çənglərinə malik olaraq şüşə dənizin üstündə dayandıqlarını’ və Musanın və Quzunun nəğməsini oxuduqlarını gördü.”

“Bu dərslər bizim faydamız üçündür. İmanımızı Allaha möhkəm bağlamalıyıq, çünki lap önümüzdə insanların canını sinayacaq bir zaman durur. Məsih Zeytun dağında Özünün ikinci gəlişindən əvvəl baş verəcək dəhşətli mühakimələri xatırladaraq belə dedi: “Müharibələr və müharibə xəbərləri eşidəcəksiniz.” “Millət millətə, padşahlıq padşahlığa qarşı qalxacaq; müxtəlif yerlərdə açıqlar, vəbalar və zəlzələlər olacaq. Bütün bunlar əzabların başlanğıcıdır.” Bu peyğəmbərliklər Yerusəlimin məhvində qismən yerinə yetmiş olsa da, onlar axır günlərə daha birbaşa şəkildə aiddir.”

“Biz böyük və təntənəli hadisələrin astanasında dayanmışıq. Peyğəmbərlik sürətlə yerinə yetir. Rəbb qapıdadır. Tezliklə qarşımızda yaşayanların hamısı üçün son dərəcə mühüm bir dövr açılacaq. Keçmişin mübahisələri yenidən canlandırılacaq; yeni mübahisələr meydana çıxacaq. Dünyamızda baş verəcək səhnələr hələ xəyal belə edilməmişdir. Şeytan insan vasitəçiləri vasitəsilə fəaliyyət göstərir. Konstitusiyaları dəyişdirməyə və bazar gününə riayət olunmasını məcburi edən bir qanun əldə etməyə çalışanlar bunun nəticəsinin nə olacağını çox az dərk edirlər. Böhran lap astanamızdadır.”

“Lakin Allahın qulları bu böyük böhran vaxtında özlərinə bel bağlamamalıdırlar. Yeşaya, Yezekelə və Yəhyaya verilən görüntülərdə biz görürük ki, göy yer üzündə baş verən hadisələrlə nə qədər sıx bağlıdır və Ona sədaqətli olanlar üçün Allahın qayğısı nə qədər böyükdür. Dünya hökmdarsız deyildir. Gələcək hadisələrin gedişatı Rəbbin əlindədir. Göylərin Əzəməti Öz kilsəsinin qayğıları ilə yanaşı, xalqların taleyini də Öz nəzarəti altında saxlayır.” Testimonies, 5-ci cild, 752, 753.